DIES DOMINI ORATIO IN PARASCEVE AD S.D.N. URBANUM 8. PONT. MAX. ...

Francesco Brivio, Valenti Gonzaga

Digitized by Google

EMINENTISSIMO PRINCIPI ANTONIO CARD. BARBERINO Auenionenſi Legato.

HIERONYMVS BRIVIVS F.

NE in vmbris funęſtiſſimi diei ſine Sole nata ſemper in tenebris verſetur hęc mei fratris oratio, eam ad te defero Magnanime ANTONI; vt illa humanitatis luce orationem reſpergas, qua oratorem ſæpius ornaſti, qua me tua in aula, hoc eſt in regia Solis degentem continenter illuſtras. Neque verò im-

prudens videar, quod dolorum Dominum hìc deſcriptum offero Tibi, qui in dominatrice domo ſacri regni particeps non dolor es, ſed deliciæ generis humani. Eſt ſiquidem cur te quoque in dolores piè dominari iure merito dixerim. Dum enim liberaliſsima charitate tot miſerorum inopiam ſubleuas, calamitatibus proſpicis; ſane quendam exerces dominatum dolorum, quos alienis è cordibus expellis, vt tuo in corde dolorum Rex perpetuò viuat. Hoc igitur obſeruantiæ meæ, & pietatis Tuæ monumentum libens excipe, & diutiſsimè dominare. Vale.

ORA-

ORATIO.

LACRYMOSVM Diuinæ mortis
diem, Beatiſsime Pater, ne-
mo nobiliori elogio inſigni-
uit, quàm ipſe temporum ar-
tifex Chriſtus, dum ex omni
mortalium, quos vixit die-
rum numero hunc vnum diem ſuum appella- *Ioan. 8.*
uit. Et verè ſuum dicere potuit diem illum,
cuius vt ſe auctorem vnicum eſſe declararet,
Solem quodammodo fugauit è cælo. Hunc
cum videret diem gaudio exultaſſe dicitur *ibidem.*
Abraham. nec mirandum eſt, quod non po-
tius lacrymauerit. Luctuoſam quippe mo-
rientis Dei tragœdiam ſpectauit in lætiori ſce-
na Filij ſui à morte ſubducti; nec lugere debuit
Pater, cuius Filius in nomine riſum præferebat.
Tu verò qui fabricatus es Auroram & Solem *Pſal. 73.*
vtere die tuo; quo nempe omnia dedit tibi Pa- *Ioan. 13.*
ter in manus. Quid enim tuis denegauit ma-

nibus, in quibus Crucem, hoc eſt mundi ſceptrum, & clauos rerum omnium claues collocauit? Vſus eſt quidem ille ſorte ſua: Dominum ſe ſe hodiè palam exhibuit, dominum inquam non regnorum, ſed dolorum. ex voto ſuo vitam hodiè traduxit, quia ſuo ex arbitrio longam mortem oppetijt; & hoc vno huius diei patuit dominator, quòd tributa pœnarum vndecunque inſigni auaritia charitatis exegit. Age igitur diem Domini nouo dominandi ritu conſpicuum intueamur. iam enim aſpirat

Cant. 4. dies, & inclinantur vmbræ; aut potius conſurgere incipiunt ſimul cum die vmbræ dolorum. A conuiuio acerbum diei ſui dominatum auſpicari voluit; vt ante omnia epularum delicias efficeret amaritudinis vectigales. Ecce enim conuiuam habet mortem, quæ in ore Iudæ tanquam in idonea ſede recũbens buccellam vitæ comedit; nec tamen viuere incipit, ſed crudelior & lethalior facta paulo poſt conuiuatori ſuo pro gratijs proditionem, hoc eſt pœnarum omnium libamentum in oſculo porrexit. Satiatis æterno pane diſcipulis ipſe nondũ ſatur, quia nondum felleis lautitijs meridiatus ad menſam crucis, diuertit in villam Gethſemani imperaturus terræ, quæ noui Adami innocentiam reuerita ſpinas illi germinare recuſaſſet,

ſaſſet, imperaturus inquam terræ, vt ſibi dolorum Domino ſpinas præparet. Quiṣ ignorat aſtum Romani Principis, qui in horto excelſiorum capita florum decutiens hoſtilis vrbis dominatum occupauit. En alio in horto mundi Princeps, idemque flos campi celſiſsimus vltro demiſſo capite in faciem ſuam procidens pœnarum imperium felicius inuadit. Sed parum eſt dolorum Principi ſeruire terram dolorum patriam. ſeruiet etiam cælum licet doloris infæcundum. Adeſt enim Angelus conſolator ſimul, ac tortor illuſtris; qui dum remedium adhibet amara malorum commemoratione vulnus exacerbat. Angelo terreſtris Paradiſi, atque horti primæui cuſtodi ſimilem dicerem hunc Angelum alterius horti hoſpitem; niſi huc acceſſiſſet non vt ab hoc portentoſo Paradiſo pœnarum Chriſtum arceat, ſed vt eum inibi dolorum ſuorum cogitatione defixum diutius retineat. Quid verò ſudor corporis ſubalbidus ſanguineas rubeſcit in guttas? Nouus certe Moyſes fluuium non ex Ægypti terra, ſed ſuomet erumpentem è corpore prodigioſum vertit in ſanguinem. Heu durior obdurato Pharaone Hieroſolyma. Fluuiali hoc ſanguine nihil commota, non tu nunc ſacrificaturum Moyſem tuum retardabis, ſed eum ipſum

Tit. Liu. dec. 1. lib. 1.

Cant. 2.

Matth. 26.

Geneſ. 3.

Exod. 7.

Exod. 5.

etiam egreſſus erat in villam Dominus dolo-
Cant. 7. rum, vt videret an floruiſſent mala Punica; cum repente pulchro miraculo, ſanguineo rore perfuſus ipſe inſtar mali Punici totus effloruit. Exeundum tamen eſt ex horto. à faſciculo
Cant. 1. myrrhæ, quem florens Gethſemani villa obtulit pergendum eſt ad faſcem Crucis, quem horrida Caluariæ montana præbebunt. Video enim Prætoris cohortem, ideſt Prętorianos dolores, qui pœnarum Regem crudeliter officioſi aſsiduè ſtipabunt. Ergo rapitur ad Pontificem Sacerdos æternus, Pontifex futurorum
ad Heb. 9. bonorum, vt etiam Sacerdotio dolorum die hoc ſuo initietur, hoſtiam deinde pœnarum regno conſentaneam, id eſt ſe ipſum immolaturus. In Prætorium diſcedit ad Romanos rerum dominos; vt bellicoſæ ac triumphatrici
Ierem. 11. nationi ſe Dominum exercituum probet tractatione non armorum, ſed dolorum; triumpho non maieſtatis, ſed Amoris. At Prætor nouum hunc dominatum aut deſpiciens, aut reformidans contemplandum mittit Herodi Galilææ domino, libidinis ſeruo. Hic alicuius prodigij videndi cupidus portentum exhibet ipſe. nempe innocentiam rarò in mali Principis aula fulgentem, in alba veſte ſuo indu-

tam

Digitized by Google

tam colore oſtentat; & regnatori pœnarum ſeruit, dum ei in pœnam etiam integritatis inſignia ſtolidè conuertit. O flebiles rerum vices. Siccine veſtimenta alba ſicut nix iterum te bone IESV transfigurant, & Dominum declarant non gloriæ, ſed miſeriæ? Candidus iam eſt à ſtulto Rege, rubicundus vt fiat ſponſus ærumnarum, redire neceſſe eſt in Prætorium. Ruborem enim aptè inducet Roma purpuræ domina. Ecce autem purpuraſcit ſuo primum ſanguine prope columnam veluti prope ſcopulum murice feliciter inuento; & flagris non vno genere repetitis verè bis tincta induitur purpura: tum etiam iniectu coccineæ chlamydis iterum rubeſcit; atque vt Romano more veſtiatur laticlaui tunicam adornari video, clauos videlicet illos, qui paulo poſt ſanguinis purpuram non aureo, ſed ferreo textili crudeliter diſtinguent. Indumento corporis regio congruit tegmen capitis, quod ſpina plantarum imperatrix in coronam imperatoris dolorum acutè contexuit. O diuinum caput candor lucis æternæ vere nunc lilium inter ſpinas. Quamquam en vt ſpinæ ſanguinem elicientes diuinum lilium in roſam commutant. quin imò inuerſa vice non ſpinæ roſam præcingunt, ſed roſæ defluentis ſanguinis ſpinas

Matth.17. *Cant. 5.* Vlyſs. Aldou. de Teſtac. l. 3. Plin. l. 9. nat. hiſt. cap. 39. Suet. in Cæſ. *Iudi. 9.* *Sapient. 7.* *Cant. 2.*

nas

nas coronant. Antea tantummodo terra ſpinas ferebat; nunc cælum quoque caput nempe hoc cæleſtiſsimum ſpinas ferre cepit. O veſtram nobilitatem eximiam ſpinæ fortunatæ. hactenus ad inſidias humanorum pedum humi reptaſtis; nunc ad coronam diuini capitis ò quantum aſſurgitis. Dignæ eſtis quæ cælo infixæ aculeatos ſyderum radios augeatis; & par eſt vt cæleſtibus è ſignis corona illa ſtellarum expulſa eluceſcat in poſterum in cælo corona ſpinarum. Hunc in modum ritè coronatus, & fide per arundinem leuiſsimam data adoratus miſeriarum Dominus aſcendit in montem ex-
Pſal. 77. celſum, montem quem acquiſiuit dextera eius;
Pſal. 109. atque hic, ſi vnquam alibi, dominatur in medio inimicorum ſuorum. Siquidem palam denudatus ſtilo flagellorum, & caracteribus vul-
Apoc. 19. nerum ſcriptum oſtendit in femore Rex dedecorum, Dominus dolorum. Iam Libani cedrus immortalis in patibulum diræ mortis conuer-
Cant. 1. titur. Botrus Cypri dulciſsimus in poculum aceto, ac felle permixtum amareſcit. Manus
Cant. 5. olim tornatiles aureæ, nunc cruce complanatæ, plenæ ſunt non ferrugineis, ſed ferreis hyacinthis. Sol in gratiam aliorum curſum con-
Ioſue 10. tinere aſſuetus, huic vni ne fulgeat, occidit ante occaſum. Veſtem qua ſudore, qua cruore,

qua

qua luto reſperſam, & plane polymitam non
alieno, ſed ipſius Domini ſanguine tinctam *Geneſ. 37.*
militaris ludus oſtendit Patri, & fidem facit,
Filium à Iudæa fera peſsima deuoratum. Tan-
dem miſerrimo dominatu feliciter perfunctus
moritur in lectulo Crucis, in culcitra plaga-
rum, ſub conopeo meridianæ caliginis, atra-
to tenebris cælo, terra ſanguine purpurata.
Sinite iam milites inhumani, vt demortuum
corpus in ſepulcrum deferatur, aut potius in
nidum, in quo pœnis mutatis in pennas di-
uinus dolorum Phœnix renaſcatur. Quò
enim quò illa dirigitur lancea in corde Domi-
ni perſcrutando acuta nimis, & lyncea? Ah
non Abſalonem quercui affixum moribun- *2.Reg.18.*
dum, ſed Dauidem iam mortuum hæc lancea
transfigit. Satis eſt vulnerum, Domine. Ne-
mo dominationem vltra vitam extendit; niſi
fortè ſolius dominatoris dolorũ poteſtas trans
mortem peruadit; vt qui occiſus ab origine *Apoc. 13.*
mundi vulnera ferre cepit propè antè quam
viueret, etiam poſtquam eſt mortuus vulnere-
tur. Habeo tamen gratiam huic lanceæ vul-
nerariæ, quòd breuis mortis noctem dormien-
te Domino cor eius vigilare demonſtrauit; *Cant. 5.*
quòd patefacto latere diuinum nobis cor aqua
& ſanguine rorans, ideſt beatam regionem la-

cte,

Deuter. 6. cte, & mente manantem reſerauit; quod cum
oris labra Dominus clauſiſſet, labra cordis aperuit; vt nobis etiam loqueretur ad cor; quòd
Oſe. 2. dum ſacrum latus recluſit, & cor, hoc eſt Solem iam extinctum oſtendit, Diem Domini clauſit.

